

Návrh výzkumného projektu

Název projektu

Proměňující se situace katolické církve v Číně v letech 1948–1950

Název projektu anglicky

Catholic Church in China – The Changing Situation in 1948–1950

Autor/autorka/Autoři

Michaela Orságová

Vedoucí práce

Mgr. Bc. Magdaléna Rychetská, M.A.

Abstrakt (1800-2000 znaků)

Stručné a jasné shrnutí, čeho chce projekt dosáhnout a jakým způsobem.

Předkládaná práce se věnuje katolické církvi v Číně v období mezi lety 1948–1950. Cílem práce je zjistit, jestli a jak se situace pro katolíky vznikem Čínské lidové republiky (ČLR) a prosazením komunistické strany změnila a jak tuto změnu vnímali samotní katolíci. Práce sleduje dobu jak před vznikem ČLR, tak stejně dlouhý úsek po vzniku. Je to období probíhající občanské války mezi Kuomintangem a Komunistickou stranou Číny, která vyústila ve vznik ČLR pod vedením Komunistické strany Číny.

Téma je uchopeno jako „očekávání vs. realita“ – očekávání katolíků a sliby vlády před vznikem ČLR a následnou realitu – mnohé restriktce ze strany Komunistické strany Číny a celkové zhoršení postavení katolíků po vzniku ČLR. Práce zjišťuje, v jakém období tyto restriktce začaly, jestli už před nebo až po vzniku ČLR, a jak samotní katolíci tuto změnu interpretovali, jaký postoj měly k restrikcím – zda obviňovali vládu přímo nebo jen náznaky.

Práce bude odpovídat na tyto výzkumné otázky: Jaká byla očekávání katolíků v Číně před vznikem ČLR? Byla tato očekávání naplněna? Jaký byl postoj Komunistické strany Číny vůči katolíkům?

Ke hledání odpovědí na výzkumné otázky bude využita kvalitativní metoda výzkumu, konkrétně historická pramenná kritika. Primárním zdrojem pro analýzu je *Historické materiály o těžkostech katolické církve v moderní Číně (1948–1957)*(中國近代教難史料 (1948–1957); Zhōngguó jìndài jiào nán shǐliào [1948–1957]). Jedná se o soubor krátkých čínsky psaných zpráv, jež informují o pohledu katolíků na situaci v Číně v letech 1948–1957. Editorem knihy je Su Ruoyi (蘇若裔), který ji sestavil z novinových článků z *Gongjiao Daily* (公教報紙), knih a jiných historických materiálů z té doby. Nejdříve provedu rozbor těchto zpráv, a poté na základě sekundární literatury doložím a vysvětlím mocenské vztahy mezi katolickou církví a komunistickou stranou Číny, a také popíšu, jak se situace postupně vyvíjela.

Klíčová slova (česky/slovensky)

Slova a kratší sousloví vystihující podstatu projektu (obvykle 3-10).

Katolická církev, Čína, vznik Čínské lidové republiky, restrikce, Komunistická strana Číny

Posun ve stavu bádání (1800-3600 znaků)

Popis toho, v jakém stavu se nachází bádání v dané oblasti a jakým způsobem navrhovaný projekt poznání rozšíří.

Podobných prací zaměřujících se na katolickou církev v Číně v období ČLR (před vznikem i po vzniku) je mnoho (Harrison, 2013; Liang, 2018; Mariani, 2011; Palmer, 1953). Studie, které vznikly na podobné téma jsou často zaměřené na konkrétní oblast (Liang, 2018; Mariani, 2011). Vznikly i práce věnující se tématu ve větší a více obecně šíři (Chan, 2019; Chu, 2014; Chu, 2020; Palmer, 1953). Tyto práce se věnují historickým souvislostem. Ve svém projektu se chci věnovat stejnému tématu, ale pojmout ho víc obecně a více ho časově vymezit.

Práce, na které navazuji jsou hlavně *Church Militant: Bishop Kung and Catholic Resistance in Communist Shanghai* (2011). Paul P. Mariani se zde zabývá hlavně odbojem katolíků v Shanghai proti Komunistické straně Číny, takže popisuje restrikce ze strany komunistů proti Katolické církvi. Dále navážu na knihu od Grety Palmer *God's*

Underground In Asia (1953), která se věnuje katolické církvi na pozadí občanské války a postoji Komunistické strany Číny vůči církvi.

Tato práce analyzuje pramen, který v češtině ještě nebyl zpracován. Byl použit v knize od Henrietty Harrison *The Missionary's Curse and Other Tales from a Chinese Catholic Village* (2013). Autorka se v knize věnuje jedné vesnici obyčejných věřících v provincii Shanxi. Na rozdíl od předkládané práce se zaměřuje na dlouhodobý vývoj během tří století (Lee, 2014).

Můj přístup je inovativní v pojetí tématu jako “očekávání vs. realita”, což zahrnuje pohled obou stran, kterých se toto téma dotýká. Většina autorů toto téma zkoumá z mnohem širšího hlediska a zabývají se mnohem delším časovým obdobím. Výhoda toho, že mám vybrané jen krátké časové období je, že se problémem můžu zabývat více do detailů.

Způsob řešení (1800-3600 znaků)

Detailní popis postupu řešení:

1. konkrétní výzkumné otázky (včetně jejich zdůvodnění v rozsahu dostatečném pro názorné předvedení vazby mezi těmito otázkami a konkrétními výzkumnými cíli na straně jedné a mezi těmito otázkami a dílčími výzkumnými kroky – jejichž popis následuje – na straně druhé);
2. objasnění povahy relevantních dat / pramenných údajů a případně způsobu redukce jejich množství tak, aby se analýza dala reálně provést ve stanoveném čase (u projektu k magisterské zkoušce za 1 rok, u projektu bakalářské práce za 2 semestry, u projektu magisterské práce za 4 semestry, u projektu disertační práce za 8 semestrů; ve všech případech se počítá s jedním člověkem, nikoli s týmem);
3. objasnění způsobu získání dat / pramenných údajů a jeho relevance vzhledem k výzkumným otázkám;
4. objasnění možných etických (právních) problémů spjatých se způsobem získávání (případně i interpretace) dat v rámci projektu (jsou-li tyto problémy v daném výzkumu relevantní);
5. objasnění metody analýzy dat / pramenných údajů a její relevance vzhledem k výzkumným otázkám, výzkumným cílům a teoretickým východiskům projektu;
6. předběžný časový plán řešení projektu.

Pište v úplných, souvislých větách, nikoli v bodech.

Cílem práce je zjistit, jestli a jak se situace pro katolíky vznikem Čínské lidové republiky (ČLR) a prosazením komunistické strany změnila a jak tuto změnu vnímali samotní katolíci. Byla to doba měnícího se režimu a v takové době lidé očekávají nějakou změnu, ale ještě neví, zda-li dojde ke zlepšení nebo zhoršení situace. Proto hlavní výzkumná otázka zní: **Jaká byla očekávání katolíků v Číně před vznikem ČLR? A další dvě podotázky, které na ni navazují jsou: **Byla tato očekávání naplněna? Jaký byl****

postoj Komunistické strany Číny vůči katolíkům? Ty lépe vysvětlí postoje obou zapojených stran.

Pramen, který budu pro práci využívat je kniha s názvem *Historické materiály o těžkostech katolické církve v moderní Číně (1948–1957)*(中國近代教難史料 (1948–1957); Zhōngguó jìndài jiào nán shǐliào [1948–1957]). Za editora této knihy se považuje Su Ruoyi (蘇若裔), který ji vydal pod pseudonymem a jeho strojopis byl v roce 1998 upraven a kniha poté byla vydána v roce 2000 (Sanmin, 2020). Přesto, že je to kniha editovaná tak pouze informuje o minulosti a není v ní popsán postoj autora, k situacím, které popisuje se nijak nevyjadřuje a nehodnotí je. Kniha také přímo neodkazuje na použité zdroje a je proto použita jako primární zdroj. Jedná se o soubor krátkých čínsky psaných zpráv, jež jsou sestaveny z článků z *Gongjiao Daily* (公教報紙) a dalších historických materiálů z té doby. Zprávy jsou řazeny za sebou podle časové osy z novin *Gongjiao Daily*.

Kniha se věnuje dlouhému období a nebylo by možné ji v rámci bakalářské práce zpracovat celou. Proto bylo vymezeno období 1948–1950, tudíž podobně dlouhé období před vznikem, ale i po vzniku ČLR.

Zprávy jsou psané v čínském jazyce. Jednotlivé zprávy jsou nejdříve přeloženy, poté pomocí historické pramenné kritiky analyzovány a interpretovány. Analyzovány budou ty zprávy, které pomohou zodpovědět výzkumné otázky, a to primárně ty, které se věnují interakci katolíkům s Komunistickou stranou Číny (otázce náboženství, ale i restrikcím, zavírání katolických škol, mizejícím duchovním, výměnou církevních představitelů apod.). Zároveň jsou v knize i zprávy odlišné povahy jako například informace o úmrtí biskupa, které pro tuto práci nejsou podstatné. Získaná data budou porovnávána s tím, co už je známo ze sekundární literatury. Protože zprávy informují o nějaké skutečnosti – a to jednostranně, neposkytují širší souvislosti, které jsou potřeba k dosažení cíle práce, a to vysvětlení vztahů katolické církve a Komunistické strany Číny v tomto období.

Práce je uskutečnitelná za jeden semestr. Prvním krokem je načíst sekundární literaturu. Je důležité vědět, jaké informace se v ní dají najít a budou se moct využít k

interpretaci pramene. Poté přejít na překlad primárního zdroje, při překladu rovnou vyloučit nepotřebná data. Myslím si, že měsíc a půl až dva měsíce je pro překlad dostatečné množství času. Následně finálně analyzovat data a dokládat je sekundární literaturou.

Citovaná literatura

V textu návrhu odkazujte na použitou literaturu a prameny / datové zdroje. V této části pak uveďte odkazy na tyto citované zdroje. Dbejte na standardní a jednotnou citační normu. Je-li to relevantní, rozdělte seznam na dvě části: Prameny / datové zdroje a Literatura (podobně jako u bibliografie k tématu projektu, viz níže).

蘇若裔. In. sanmin.com.tw [online]. 2020 [cit. 2020-11-25]. Dostupný z WWW:

<<https://www.sanmin.com.tw/Product/index/001391461>>.

LEE, Joseph Tse-Hei. Book review : The Missionary's Curse and Other Tales from a Chinese Catholic Village. *China Information*. 2014, vol. 28, n. 3, s. 426–427. Dostupný z WWW:

<https://www.researchgate.net/publication/285566697_Book_review_The_Missionary%27s_Curse_and_Other_Tales_from_a_Chinese_Catholic_Village>.

SU, Ruoyi. 中國近代教難史料 (1948–1957). Taipei : Fu Jen Catholic University, 2000. ISBN: 957-9000-89-1.

Bibliografie k tématu projektu

Bibliografie nejvýznamnějších pramenů / datových zdrojů a zásadních teoretických a metodologických prací, souhrnné literatury a odborných studií k tématu, které plánujete ve výzkumu využít. Seznam rozčleňte na dvě části: Prameny / datové zdroje a Literatura.

Prameny / datové zdroje

SU, Ruoyi. 中國近代教難史料 (1948–1957). Taipei : Fu Jen Catholic University, 2000. ISBN: 957-9000-89-1.

Literatura

FAIRBANK, John King. *Dějiny Číny*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 1998. ISBN 80-7106-249-9.

HARRISON, Henrietta. *The Missionary's Curse and Other Tales from a Chinese Catholic Village*. University of California Press, 2013.

CHAN, Kim-Kwong. *Understanding World Christianity : China*. Fortress Press, 2019. ISBN 978-1-5064-1660-1.

CHU, Yik-yi Cindy. *Catholicism in China, 1900-present : the development of the Chinese Church*. 1. vydání. New York : Palgrave Macmillan, 2014.

CHU, Yik-yi Cindy. *People, Communities, and the Catholic Church in China (Christianity in Modern China)*. Palgrave Pivot, 2020. ISBN-13 : 978-9811516788.

LIANG, Yongjia. Removing Transcendence : Regulating Christianity in Southwest China in the 1950s. *China Review*. 2018, vol. 18, n. 4, s. 85-106.

MASLAND, John W.. Communism and Christianity in China. *The Journal of Religion*. 1952, roč. 32, č. 3, s. 198-206.

MARIANI, Paul P. *Church Militant: Bishop Kung and Catholic Resistance in Communist Shanghai*. Cambridge : Harvard University Press, 2011. ISBN: 978-0-674-06153-8.

PALMER, Greta. *God's Underground In Asia*. New York : Appleton-Century-Crofts, 1953.